

Мачак Т. О.,
*старший викладач кафедри обліку,
оподаткування та управління
фінансово-економічної безпеки;
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ ТА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Аудит, як інструмент контролю та перевірки фінансової звітності підприємств, стикається з численними викликами в умовах швидкої зміни бізнес-середовища та постійними розширеннями вимог до здійснення аудиторської діяльності. Сучасні аудитори приймають численні виклики у зв'язку зі змінами у країні, технологічними інноваціями та ростом регуляторних вимог. Адаптація до цих змін вимагає постійного розвитку компетентності, використання новітніх технологій та вивчення етичних стандартів.

Вітчизняні науковці присвятили багато своїх праць проблемам аудиторської діяльності України та її розвитку, проте багато з них потребують постійної уваги. Нехватка кваліфікованих кадрів, брак досвіду роботи в аудиторській сфері, формування цінової політики на аудиторські послуги, втрата довіри до сучасного аудитора – всі ці проблеми потребують постійної уваги, задля знаходження шляхів їх вирішення.

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», аудиторська діяльність – це підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне та методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок та надання інших аудиторських послуг [1]. Здійснюється аудит незалежними особами (аудиторами) або аудиторськими фірмами, які мають відповідну компетенцію і уповноваження на його проведення. Великою проблемою сьогодення є недостатній рівень кваліфікації аудиторських кадрів та недостатність досвіду в аудиторській діяльності.

Також, законом визначено порядок атестації аудиторів. Аудитором є фізична особа, яка підтвердила кваліфікаційну придатність до провадження аудиторської діяльності, має відповідний практичний досвід, а також включена до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Для підтвердження високого рівня теоретичних знань та професійної компетентності така особа повинна успішно скласти відповідні іспити. Після включення до Реєстру фізична особа може займатись аудиторською діяльністю, поки її не викреслять з нього. Періодичного підтвердження знань та отримання сертифікату не вимагається, проте аудитору потрібно безперервно проходити професійне навчання.

Сучасні аудитори та аудиторські фірми мають бути компетентними в питаннях обліку, оподаткування, методології складання фінансової звітності, в тому числі на основі МСФЗ, бо від розуміння її принципів господарюючими суб'єктами залежить якість аудиторської перевірки. На жаль, сьогодні в Україні

немає необхідного числа аудиторів, що мають достатню кваліфікацію для перевірки фінансової звітності, складеної за МСФЗ.

Недостатня кваліфікація аудиторських кадрів може бути обумовлена різними чинниками, які впливають на їхні знання, навички та професійну ефективність. Аудитори можуть не мати достатньої освіти або підготовки у сфері аудиту. Наприклад, відсутність адекватних курсів або навчальних програм з аудиту в університетах може призвести до нестачі теоретичної бази. Також, можуть не отримувати достатнього професійного навчання чи не брати участь у програмах неперервного професійного розвитку. Різноманітні зміни в законодавстві, стандартах та технологіях, високий обсяг роботи та тиск на виконання аудиторських завдань може перешкоджати удосконаленню власних навичок та підтримці високого рівня кваліфікації аудитора. Низькі рівні оплати можуть зробити аудиторську професію менш привабливою для талановитих фахівців, що може впливати на їхню мотивацію.

Для підвищення рівня кваліфікації аудиторських кадрів, можна запропонувати наступні дії:

- запровадити систему неперервного професійного навчання, яка передбачає регулярні семінари, тренінги та оновлення знань аудиторів у відповідності до нових стандартів;
- організувати аудиторські тренінги та курси для аудиторів з акцентом на практичних аспектах аудиторської діяльності, включаючи вирішення сучасних викликів та практичний досвід;
- встановити системи менторингу та коучингу для молодших аудиторів, які сприяли б обміну досвідом та передачі найкращих практик;
- заохочення участі аудиторів у професійних об'єднаннях, де вони можуть отримувати доступ до інформації, мережі та участі в обговореннях з іншими експертами;
- співпраця з університетами та вищими навчальними закладами для врахування сучасних вимог аудиту в програмах підготовки майбутніх аудиторів;
- освоєння та використання новітніх технологій в аудиторській практиці, таких як аналітика великих обсягів даних, штучний інтелект та блокчейн;
- проведення внутрішнього аудиту компетентності для виявлення потреб у розвитку та розробки індивідуальних планів професійного росту;
- заохочення етичної поведінки та прийняття принципів професійної етики в аудиторській діяльності;
- розвиток корпоративної культури, яка підтримує важливість професійного розвитку та надійності аудиторської діяльності.

На нашу думку, запровадження цих заходів сприятиме підвищенню рівня кваліфікації аудиторських кадрів та покращенню якості надання аудиторських послуг.

Отже, розвиток аудиторської діяльності тісно пов'язаний із стратегічним управлінням кадрами та визначається компетентністю, етикою та готовністю використовувати сучасні технології. Управління кадрами в аудиторській фірмі має визначальне значення. Систематичний аналіз потреб у навчанні,

встановлення менторських програм та стимулювання професійного росту допоможуть створити команду висококваліфікованих спеціалістів.

Список використаних джерел

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 01.10.2018 № 9 URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Долбнева Д.В. Сучасний стан і напрями удосконалення аудиторської діяльності в умовах європейської інтеграції України та застосування міжнародних стандартів. Економіка та держава. 2018. № 2. С. 72–76.
3. Кашперська А.І. Сучасний стан та перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні. Мукачівський державний університет. 2018. Вип. 19. 1272-1281. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-190>

Михайлова А. Ю.,

здобувач освітнього ступеня магістр;

науковий керівник:

Малюга Н. М.,

доктор економічних наук, професор;

Поліський національний університет, м. Житомир

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ

Вступ. В умовах сучасного розвитку економіки України, що характеризуються постійними змінами в політичній, соціальній та економічній сферах, важливим є вдосконалення управлінських процесів та ефективних механізмів контролю. Одним із ключових аспектів є система державного фінансово-економічного контролю, яка має на меті забезпечення економічної стійкості, розвитку та доцільності функціонування суспільства.

Результати дослідження. Багато науковців досліджували питання організації та раціоналізації фінансового контролю та формування системи державного фінансового контролю. Зокрема, можна виділити ключових дослідників та експертів: Ф.Ф. Бутинця, Л.В. Гуцаленко, І.О. Шевченко, І.Ю. Чумакову, Є.В. Калюгу, В.В. Сопка, Є.В. Мниха, Б.Ф. Усача, Л.М. Івашову, Л.А. Будник. Зазначені науковці та ряд інших вчених здійснили значний внесок у розуміння та вирішення проблем організації та раціоналізації фінансового контролю, а також у формуванні системи державного фінансового контролю. Їх дослідження та рекомендації стали важливим джерелом для урядових органів та практиків у сфері фінансового управління. Не зважаючи на велику кількість наукових досліджень у галузі фінансового контролю, багато питань залишаються відкритими і потребують подальшого розгляду та аналізу. Наприклад, питання ефективності застосування різних методів контролю, вдосконалення механізмів